

Advies Reglementscommissie aan Bondsvergadering inzake bestuurlijke vernieuwing BN

In deze notitie geeft de Reglementscommissie (RC) een reactie op het gedane voorstel Bestuurlijke vernieuwing, en doen wij suggesties om de gesignaleerde problemen aan te pakken.

Gesignaleerde problemen

Het voorstel noemt als problemen:

- het niet kunnen vinden van kandidaten voor leden van het bestuur en andere functies
- de grote afstand tussen de regio's en de landelijke organisatie
- het tekort aan afgevaardigden naar de Bondsvergadering (BV)
- een verondersteld tekort aan eenheid tussen bestuur en BV

Regionale organisatie

Hier zien wij in het voorstel eigenlijk geen wezenlijke veranderingen ten opzichte van de huidige situatie, met dit verschil dat de regiocoördinator en het regioteam niet worden genoemd in de reglementen, geen rol hebben inzake de Regiovergadering en daar zelfs niet bij aanwezig zijn. Een zeer wezenlijk deel van de organisatie hangt dus volledig in de lucht, en reglementair gestructureerd overleg tussen vrijwilligers en achterban verdwijnt. Daarmee blijft het huidige probleem bestaan dat vrijwilligers het werk moeten doen in een hiërarchisch ondergeschikte positie, zonder dat ze iets te zeggen hebben over de vaststelling van regels, beleid en richtlijnen. Kop van jut dus tussen twee vuren: nationaal bureau en regionale klanten. Zie het huidige probleem om regiomanagers te vinden. Dat zal zo niet makkelijker worden, en daar komt dan nog bij dat er geen gestructureerd overleg meer is tussen team en achterban.

Ons advies: ofwel je maakt van de regiomanager en het regioteam betaalde krachten die onderdeel zijn van het bondsbureau, ofwel je geeft de regio meer eigen smoel, met echte regionale bevoegdheden, zodat het werk aantrekkelijker wordt voor vrijwilligers.

Nationaal

1. Het voorstel zet in op behoud van de bestaande duale structuur, met een bestuur als voorbereider en uitvoerder, en een ledenvergadering als controleur en uiteindelijke beslisser. In die keuze is een onafhankelijke BV vereist die het bestuur kritisch volgt. Dat verdraagt zich slecht met de dubbele pet van een voorzitter van het bondsbestuur die tevens voorzitter van de BV is, en ook niet met een geforceerde eenheid tussen BV en bestuur. Een bestuursvoorzitter kan en moet de voorstellen over en uitvoering van het beleid door het bestuur uitdragen en verdedigen, juist ook op de BV. Daartegenover moet de BV zich zonodig krachtig en onafhankelijk kunnen opstellen. Een voorzitter met twee petten doet ofwel geen van beide taken goed, of slechts één taak goed, met alle nadelen van dien. Zie de problemen in het verleden, toen een veelgehoorde klacht was dat de bestuursvoorzitter als BV-voorzitter veel te sturend optrad. Zie ook de toelichting op het wijzigingsvoorstel: *“De voorzitter doet dan niet mee aan stemmingen waardoor deze ook echt als procesbegeleider kan functioneren en zich niet inhoudelijk in de discussie hoeft te mengen”*; in

deze aanpak kan de voorzitter ter vergadering zijn taak als bestuursvoorzitter dus niet uitoefenen.

2. Wij hebben begrepen dat er nu zorgen zijn over het ontbreken van een goede discussie tussen bestuur en afgevaardigden, zowel tijdens de BV als op informeel overleg daarbuiten. Die discussie gaat zeker niet verbeteren door de greep van het bestuur op de BV te vergroten, en ook niet door de BV te verkleinen. Het is dus raadzaam om naar de onderliggende oorzaken te zoeken. Wat gaat er nu niet goed met de discussie in de BV en het informele overleg, wat is daarbij de rol van de vergadervoorzitter, en hoe kan het overleg beter verlopen?
3. Overigens leent een BV zich, net als de plenaire Tweede Kamer, slecht voor diepgaande discussies. De BV is veel meer het orgaan dat een eindoordeel moet geven over goed uitgewerkte voorstellen en plannen. Het voorbereidende, gedetailleerde werk kan veel beter worden gedaan door commissies voor deelterreinen die vanuit de BV worden gevormd (zie ook de Vaste Commissies van de Tweede Kamer). In deze commissies zitten alleen geïnteresseerde afgevaardigden en daar kan dus grondig worden gesproken over ervaringen en plannen. Dit zal de betrokkenheid en inbreng van afgevaardigden bovendien vergroten. Reglementswijzigingen zijn hiervoor niet nodig. Het voorstel van het bestuur bevat een voorzichtige aanzet in deze richting.
4. Het aanpakken van een tekort aan afgevaardigden door het verkleinen van de BV zonder verdere maatregelen neemt de onderliggende oorzaak van dat tekort niet weg; zie de eerdere verkleiningen van de BV en het desondanks voortdurende tekort. Wat betreft mogelijke oorzaken van het tekort aan gekwalificeerde vrijwilligers voor de rol van afgevaardigde: afgevaardigden geven zelf aan (recent nog op de laatste BV) dat zij zich in de lucht voelen hangen. Anders gezegd, er is te weinig interactie en betrokkenheid tussen afgevaardigden en achterban, zowel reglementair als in de feitelijke gang van zaken. Dáár moet je dus wat aan doen, als je met regionale afgevaardigden verder wilt. Je kunt dit niet half doen. Er zal dus veel meer zinvol overleg moeten worden georganiseerd tussen afgevaardigden en hun achterban. Dat kan op allerlei manieren, bijvoorbeeld door frequente bijeenkomsten van regionale afgevaardigden, overige BN-vrijwilligers en verenigingsvertegenwoordigers waar zaken worden besproken en besloten die de regio aangaan, en waar tevens nationale zaken worden voor- en nabesproken. Door meer taken en bevoegdheden bij de regio te leggen, wordt het voor vrijwilligers interessanter om daarin actief te zijn. Dit in plaats van de huidige situatie waarin met veel moeite een nog steeds te klein aantal personen bereid wordt gevonden om “voor een paar vergaderingen per jaar” actief te zijn, met ook dan nog een grote absentie. Een dergelijke wijziging zal bovendien de betrokkenheid van de verenigingen bij BN kunnen vergroten.
5. Een zwaardere en meer interessante rol voor de regio biedt tevens de gelegenheid om de interesses van vrijwilligers waar te nemen en hun capaciteiten te doen ontwikkelen. Dat schept de zo gewenste kweekvijver voor bestuurlijk potentieel.
6. Een fundamenteel andere keuze is nodig als de conclusie is dat het bestaande verenigingsmodel met duale structuur en vrijwilligers geen toekomst meer heeft. Dit in het licht van de maatschappelijke ontwikkelingen (steeds grotere weerstand tegen frequente verplichtingen en vastliggende sportieve activiteiten, en tegen bestuurswerk), en de grote druk die verenigingen hiervan ondervinden. Dan ligt het voor de hand om te kiezen voor een stichtingsmodel met een bestuur dat zelfstandig opereert. De stichting verleent diensten aan de

aangesloten organisaties (clubs, maar ook commerciële sportcentra en accommodatie-exploitanten) en individuele spelers, tegen een kostendeckende prijs. Voor een klein aantal onderwerpen heeft het bestuur vooraf of achteraf goedkeuring nodig van een raad van toezicht. Dit model zal zeker kostenverhogend werken omdat in zo'n structuur veel minder vrijwilligers bereid zullen worden gevonden zich in te zetten. Het werk zal dus veel meer met beroepskrachten moeten worden gedaan. Aan de andere kant zal het bestuur echter slagvaardiger kunnen opereren in een omgeving waarin verenigingen wegwijnen maar mensen nog steeds willen sporten, op het moment dat zij willen, en zonder allerlei bijkomende verplichtingen.

7. Uiteraard vragen de routes beschreven bij 4) en 6) om goed onderzoek vooraf en een zorgvuldige uitwerking, zowel ter verkrijging van draagvlak als ter voorkoming van onduidelijkheden en misverstanden. Dat zal dus tijd kosten.

Conclusie

De RC vreest dat het huidige voorstel de problemen niet zal oplossen, en adviseert een fundamentele keuze te maken:

- ofwel vol inzetten op het bestaande verenigingsmodel, hetgeen naar de mening van de RC noodzaakt tot versterking van de rol van de regio, en verdieping van de functie van afgevaardigde;
- ofwel kiezen voor een stichting met een leidend bestuur, die tegen kostprijs incidentele of voortdurende diensten verleent aan iedereen die in badminton is geïnteresseerd.

Reglementscommissie
mei 2019